

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Balle Cabot maria.balle-cabot@uib.es	No hi ha sessions definides					
Joan Miguel Gelabert Mir joanmiquel.gelabert@uib.es	10:00h	13:00h	Divendres	01/09/2013	31/01/2014	108 IUNICS (Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut)
Jordi Llabrés Bordoy jordi.llabres@uib.cat	No hi ha sessions definides					

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Psicologia	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

L'assignatura pertany al mòdul d'Intervenció i Tractament Psicològic. Té un caire introductor i en el sentit que és la primera del mòdul que l'estudiant es troba en l'itinerari del grau en Psicologia. Però també té un caire instrumental molt marcat, ja que les tècniques d'intervenció, per definició, són instruments que el psicòleg farà servir amb objectius preventius o terapèutics. La part teòrica de l'assignatura és escassa, i el motiu és que es dona per suposat que s'haurà treballat en assignatures ja cursades per l'estudiant.

El caire introductor i les limitacions temporals restringiran el ventall de tècniques que l'estudiant arribarà a conèixer en aquesta assignatura. A l'apartat 5 (continguts) s'especifiquen clarament quines són, i d'aquestes l'estudiant en coneixerà les bases teòriques i aprendrà com s'apliquen, així com tot allò que no s'ha de fer per tal que no perdin eficàcia. Sembla obvi que aquests aprenentatges són importants si entenem la professió de psicòleg com una professió aplicada que té entre els seus objectius essencials la promoció i la restauració de la Salut, ja que necessàriament la consecució d'aquests objectius depèn, almenys en part, de l'ús que es faci de les tècniques d'intervenció psicològica.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	E
Idioma	Català

Dins el mòdul d'Intervenció i Tractament Psicològic, l'estudiant tindrà ocasió de completar la seva formació més endavant incorporant altres tècniques i altres plantejaments d'intervenció en assignatures obligatòries i optatives

Requisits

Recomanables

Convé tenir bons coneixements dels models de condicionament que s'han d'haver vist a l'assignatura "Aprentatge, a primer curs.

També és convenient poder llegir amb fluïdesa textos escrits en Anglès sobre els continguts de l'assignatura.

Competències

Específiques

1. CE15. Saber aplicar coneixements, estratègies i mètodes d'intervenció directes i indirectes sobre els/les destinataris i els diferents contextos: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació,...).
2. CE18. Saber escollir i utilitzar correctament les tècniques i planificar els programes d'avaluació i intervenció adients per a assolir els objectius establerts..
3. CE20. Ser capaç de definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament...).

Genèriques

1. CT2. Capacitat d'autocrítica i assumir responsabilitats: saber valorar la pròpia actuació personal, conèixer les competències i limitacions, i actualitzar habilitats i coneixements..
2. CT6. Capacitat per a adaptar-se a situacions noves..
3. CT14. Mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per tal de garantir la qualitat dels propis serveis..

Continguts

La llista de continguts que ve a continuació no pretén ser exhaustiva: es podran incloure, dins d'aquests grans temes, continguts específics que no apareguin en aquesta llista, alguns dels quals podran ser presentats pels estudiants (vegeu els apartats de Metodologia i Avaluació, d'aquesta guia docent).

Continguts temàtics

Tema 1. Fonaments teòrics i experimentals de les tècniques d'intervenció psicològica.
Models de condicionament clàssic i operant. Principi d'inhibició recíproca. Teoria de l'aprenentatge social.

Tema 2. Àmbits d'intervenció psicològica.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Àmbits individuals, àmbits col·lectius. Àmbits clínics, educatius, socials i comunitaris.

Tema 3. Tècniques de control de l'activació.

Les tècniques de respiració i relaxació. Altres procediments de control de l'activació.

Tema 4. Tècniques d'exposició.

La desensibilització sistemàtica. La inundació. Exposició intensiva (*one session*). Exposició encoberta.

Tema 5. Tècniques operants. L'enginyeria conductual.

Reforçament positiu. Aproximacions successives. Reforçament diferencial. Sàtiat. Extinció. Reforçament negatiu. Càstig positiu. Càstig negatiu. Cost de resposta. Temps fora.

Tema 6. Entrenament en habilitats socials.

Assertivitat, pasivitat, agresivitat. Habilitats socials en contextos clínics, educatius, comunitaris. Estructura general dels programes d'entrenament en habilitats socials.

Tema 7. Tècniques d'autocontrol.

Autoobservació, autoavaluació i autorreforçament. Autoinstruccions. L'autoaplicació de les tècniques operants. Planificació ambiental. Programació de contingències.

Metodologia docent

Combinarem les exposicions del professor amb les dels estudiants, mirant d'evitar una actitud passiva i de promoure, en canvi, una actitud participativa. La hipòtesi que hi ha al darrere d'aquest plantejament és que afavoreix l'assimilació dels continguts de l'assignatura i l'assoliment de les competències. L'assignatura s'haurà de seguir per Campus Extens.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Exposicions grupals	Grup gran (G)	Els estudiants presentaran experiències relacionades amb l'ús de tècniques d'intervenció psicològica que es produeixin en el seu entorn social. Aquestes exposicions il·lustraran el tema 2.
Classes teòriques	Presentacions magistrals	Grup gran (G)	Finalitat: Oferir una presentació detallada dels aspectes principals de cada tema o subtema i posar exemples de les aplicacions de les tècniques corresponents mirant de relacionar-los amb vivències personals dels estudiants. Metodologia: El professor farà la majoria de presentacions. Dins els primers 10 dies de classe, el professor oferirà una llista de temes que els estudiants podran triar a fi de preparar-los i presentar-los més endavant a classe.
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup mitjà 2 (X)	La finalitat és aprendre els fonaments de (a) l'aplicació de tècniques d'habilitats socials i (b) les aplicacions pràctiques de les tècniques d'exposició. En relació a (a) emprarem el mètode de modelat participatiu i assaig de conducta. I pel que fa a (b) es faran demostracions a classe de l'ús d'aquelles tècniques.
Tutories ECTS	Tutories	Grup petit (P)	S'orientaran les feines que els estudiants decideixin fer en grup.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Avaluació	Avaluació de les pràctiques	Grup mitjà 2 (X)	Es destinaran períodes específics de les sessions pràctiques a l'avaluació de les habilitats dels estudiants en l'ús de les tècniques que es treballin en aquestes sessions. Es contempla la possibilitat d'avaluar les habilitats socials durant presentacions orals que es facin a altres assignatures.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi	L'estudiant llegirà i mirarà d'entendre els materials que el professor posi a la seva disposició per a aprofundir en els continguts de cada tema (per exemple: casos pràctics, articles de recerca,...), amb l'objectiu de formar-se en el camp de la Psicologia.
Estudi i treball autònom individual	Participació en recerca	Amb la finalitat d'acostar-se al context de la recerca en l'àmbit de l'assignatura, l'estudiant podrà participar en alguna investigació que el professorat de l'assignatura tingui en marxa. Després d'haver participat, l'estudiant lliurarà un informe d'una pàgina explicant el que hagi après. Alternativament, podrà participar en el disseny d'un projecte de recerca que es proposarà a principi de curs.
Estudi i treball autònom individual	Preparació del treball individual	Cada estudiant haurà d'analitzar una aplicació d'una tècnica operant que es produeixi en el seu entorn, descriure-la tècnicament seguint el guió que li facilitarà el professor, i presentar-la per escrit en un document d'una pàgina. L'aplicació escollida no podrà coincidir amb la que presenti el grup del mateix estudiant. Aquesta activitat es tutoritzarà mitjançant Campus Extens (tutories electròniques). Cada estudiant podrà fer un màxim de 3 consultes.
Estudi i treball autònom en grup	Preparació de les exposicions grupals	Els estudiants examinaran les aplicacions de les tècniques en el seu entorn social (per exemple en programes municipals de desenvolupament sostenible) i les fonamentaran en models i teories adequats de cara a la presentació posterior a les classes teòriques. Els estudiants s'agruparan en funció de l'aplicació que triïn. En la mesura que sigui possible, es crearan fòrums de debat a Campus Extens per a facilitar l'elaboració de les presentacions.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de presentacions magistrals	Amb l'objectiu de presentar els aspectes més rellevants d'un tema o subtema de l'assignatura, els estudiants el prepararan individualment o en grups de no més de 3 amb l'orientació del professor i el presentaran a classe. Els temes els proposarà el professor a principi de curs. En el termini de 5 dies naturals després de fer la presentació a classe, l'estudiant (o el grup) entregará un fitxer PDF que la contingui i que pot ser el mateix que hagi emprat a classe.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

L'estimació del volum de treball és orientativa. L'estudiant ha de saber que el volum de feina que haurà de fer depèn principalment de les següents variables individuals: capacitat d'aprenentatge, motivació per

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

l'assignatura i disponibilitat de temps. Per tant, les hores que s'indiquen a continuació són una previsió del volum de feina per un estudiant amb una bona capacitat d'aprenentatge, moderadament motivat i amb temps més que suficient per a fer aquella feina.

Cal recordar que no hi ha cap activitat obligatòria i que cada estudiant ha de triar quines vol fer a fi d'obtenir la nota a la que aspiiri.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Exposicions grupals	4	0.16	2.67
Classes teòriques	Presentacions magistrals	15	0.6	10
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	15	0.6	10
Tutories ECTS	Tutories	1	0.04	0.67
Avaluació	Avaluació de les pràctiques	10	0.4	6.67
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Estudi	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual	Participació en recerca	2	0.08	1.33
Estudi i treball autònom individual	Preparació del treball individual	30	1.2	20
Estudi i treball autònom en grup	Preparació de les exposicions grupals	13	0.52	8.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de presentacions magistrals	20	0.8	13.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Volem ressaltar que en aquesta assignatura no hi ha cap activitat obligatòria. Ni tan sols hi ha exàmens. Cada estudiant hauria de decidir quines activitats vol realitzar, decisió que hauria de prendre a partir de fets com la motivació que tingui per l'assignatura, la disponibilitat de temps, les dificultats que hagi experimentat en assignatures o matèries similars en el passat, etc. Amb aquesta perspectiva podrà anticipar la nota a la que aspira simplement mirant els percentatges de nota que corresponen a cada activitat i que s'indiquen més avall. Per exemple, un estudiant pot decidir que no prepararà cap exposició grupal (tot i tenir, òbviament, l'opció de fer-ho) i, per tant, deixaria fer un 10% de la nota; és a dir, podria aspirar com a màxim a un 9 (que no està gens malament, per cert).

El caire fonamentalment pràctic que es vol donar a l'assignatura fa que les avaluacions siguin NO RECUPERABLES. El treball individual, que teòricament podria ser-ho, duu implícit un sistema de revisió (es poden fer diverses consultes abans de lliurar-lo definitivament) que el fa NO RECUPERABLE.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Exposicions grupals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Els estudiants presentaran experiències relacionades amb l'ús de tècniques d'intervenció psicològica que es produeixin en el seu entorn social. Aquestes exposicions il·lustraran el tema 2.
Criteris d'avaluació	Equilibri en la participació de tots els membres del grup. Adequació de l'ordre dels continguts. Adequació del ritme d'exposició. Grau de preparació de l'exposició. Claredat de l'exposició. Relació de l'aplicació presentada amb el temari de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Presentacions magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Finalitat: Oferir una presentació detallada dels aspectes principals de cada tema o subtema i posar exemples de les aplicacions de les tècniques corresponents mirant de relacionar-los amb vivències personals dels estudiants. Metodologia: El professor farà la majoria de presentacions. Dins els primers 10 dies de classe, el professor oferirà una llista de temes que els estudiants podran triar a fi de preparar-los i presentar-los més endavant a classe.
Criteris d'avaluació	Domini dels continguts. Ús d'exemples, anècdotes, vivències, metàfores... Claredat i fluïdesa de la presentació.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Avaluació de les pràctiques

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Es destinaran períodes específics de les sessions pràctiques a l'avaluació de les habilitats dels estudiants en l'ús de les tècniques que es treballin en aquestes sessions. Es contempla la possibilitat d'avaluar les habilitats socials durant presentacions orals que es facin a altres assignatures.
Criteris d'avaluació	Participació activa. Correcció en l'execució dels assaigs conductuals. Ús correcte de la terminologia tècnica. Administració correcta de feedback.

Percentatge de la qualificació final: 35% per l'itinerari A

Participació en recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (No recuperable)
Descripció	Amb la finalitat d'acostar-se al context de la recerca en l'àmbit de l'assignatura, l'estudiant podrà participar en alguna investigació que el professorat de l'assignatura tingui en marxa. Després d'haver participat, l'estudiant lliurarà un informe d'una pàgina explicant el que hagi après. Alternativament, podrà participar en el disseny d'un projecte de recerca que es proposarà a principi de curs.
Criteris d'avaluació	Participació efectiva. Claredat de l'informe

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21313 - Tècniques d'Intervenció Psicològica
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Preparació del treball individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Cada estudiant haurà d'analitzar una aplicació d'una tècnica operant que es produeixi en el seu entorn, descriure-la tècnicament seguint el guió que li facilitarà el professor, i presentar-la per escrit en un document d'una pàgina. L'aplicació escollida no podrà coincidir amb la que presenti el grup del mateix estudiant. Aquesta activitat es tutoritzarà mitjançant Campus Extens (tutories electròniques). Cada estudiant podrà fer un màxim de 3 consultes.
Criteris d'avaluació	Identificació correcta de la tècnica o les tècniques emprades en l'aplicació analitzada. Correcció en la terminologia tècnica amb la que s'expressa l'estudiant. Claredat de la presentació. Ajustat a l'extensió indicada.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Preparació de presentacions magistrals

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Amb l'objectiu de presentar els aspectes més rellevants d'un tema o subtema de l'assignatura, els estudiants el prepararan individualment o en grups de no més de 3 amb l'orientació del professor i el presentaran a classe. Els temes els proposarà el professor a principi de curs. En el termini de 5 dies naturals després de fer la presentació a classe, l'estudiant (o el grup) entregarà un fitxer PDF que la contingui i que pot ser el mateix que hagi emprat a classe.
Criteris d'avaluació	Profunditat amb què s'ha estudiat el tema. Correcció terminològica. Quantitat i qualitat del material bibliogràfic emprat.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

L'assignatura, especialment en alguns temes, pressuposa el coneixement dels models de condicionament per part de l'estudiant. Per aquest motiu cal que els recursos (bibliogràfics, apunts, etc.) que es varen donar a l'assignatura sobre Aprenentatge estiguin a l'abast dels estudiants a l'inici de curs.

D'altra banda, la biblioteca de la UIB disposa d'un nombre considerable de manuals que poden ser útils per a l'estudi dels continguts de l'assignatura. S'aconsella que l'estudiant hi vagi i faci una recerca tenint en compte, entre d'altres, les següents paraules clau: Teràpia de Conducta/del Comportament/Cognitiva, Tècniques de Modificació de Conducta, Habilitats Socials, Psicologia conductual/cognitivo-conductual.

Bibliografia bàsica

Bibliografia complementària

Altres recursos

